

Datum van uitgave : 2012-01-26.
Versie : 1.01**1. IDENTIFICATIE VAN DE STOF OF HET MENGSEL EN VAN DE ONDERNEMING****1.1 Productidentificatie**

Productnaam : Coolant VCS Ready Mixed

Productnummer : 21485014

1.2 Relevant geïdentificeerd gebruik van de stof of het mengsel en ontraden gebruik

Productgebruik : Koel- en antivriesmiddel.

1.3 Details betreffende de verstrekker van het veiligheidsinformatieblad Leverancier : AB Volvo Penta
SE 405 08 Gothenburg
Sweden
Telefoonnummer : +46-31-66 67 50
E-mailadres : sds@volvo.com**1.4 Telefoonnummer voor noodgevallen**

Telefoon voor noodgevallen : +46-31-66 67 50 (Tijdens kantooruren)

2. IDENTIFICATIE VAN DE GEVAREN**2.1 Indeling van de stof of het mengsel**

Productomschrijving : Mengsel

Indeling overeenkomstig Richtlijn 1999/45/EG [Richtlijn gevaarlijke preparaten]

Het preparaat is geclassificeerd als gevaarlijk volgens de richtlijn 1999/45/EG en de bijbehorende amendementen.

Classificatie : Xn; R22

Risico's voor de gezondheid : Schadelijk bij opname door de mond.

Zie paragraaf 11 voor toxicologische informatie en paragraaf 12 voor eco-toxicologische informatie.

Zie Rubriek 16 voor de volledige tekst van de R- of S-zinnen die hierboven staan vermeld.

2.2 Etiketteringselementen

Gevarensymbool of gevarensymbolen :

Gevaarindicatie : Schadelijk

Waarschuwingsszinnen : R22- Schadelijk bij opname door de mond.

Veiligheidsaanbevelingen : S2- Buiten bereik van kinderen bewaren.
S13- Verwijderd houden van eet- en drinkwaren en van diervoeder.
S24/25- Aanraking met de ogen en de huid vermijden.
S46- In geval van inslikken onmiddellijk een arts raadplegen en verpakking of etiket tonen.

Gevaarlijke bestanddelen : 1,2-Ethaandiol

2.3 Andere gevaren

Overige gevaren die niet leiden tot classificatie : Niet beschikbaar.

3. SAMENSTELLING EN INFORMATIE OVER DE BESTANDDELEN

Stof/preparaat : Mengsel

Naam bestanddeel	Identificatiemogelijkheden	%	Classificatie		Type
			67/548/EEG	Verordening (EG) nr. 1272/2008 [CLP]	
1,2-Ethaandiol	EG: 203-473-3 CAS-nummer: 107-21-1 Index: 603-027-00-1	30 - 60	Xn; R22	Acute Tox. 4, H302 STOT RE 2, H373o	[1] [2]
Natrium-2-ethylhexanoaat	EG: 243-283-8 CAS-nummer: 19766-89-3	1 - 5	Repr. Cat. 3; R63	Repr. 2, H361d	[1]

3. SAMENSTELLING EN INFORMATIE OVER DE BESTANDELEN

			Zie rubriek 16 voor de volledige tekst van de R-zinnen die hierboven worden vermeld.	Zie Rubriek 16 voor de volledige tekst van de H-zinnen die hierboven staan vermeld.	
--	--	--	--	---	--

Er zijn geen additionele ingrediënten aanwezig die, voor zover op dit moment aan leverancier bekend is en in de van toepassing zijnde concentraties, geclassificeerd zijn als schadelijk voor de gezondheid of voor het milieu en op grond daarvan in deze sectie moeten worden vermeld.

Type

- [1] Stof ingedeeld met een gezondheids- of milieugevaar
 [2] Stof met een werkplaats blootstellingslimiet
 [3] Stof voldoet aan criteria voor PBT overeenkomstig Verordening (EG) nr. 1907/2006, Bijlage XIII
 [4] Stof voldoet aan criteria voor zPzB overeenkomstig Verordening (EG) nr. 1907/2006, Bijlage XIII

Arbeidshygiënische blootstellingsgrenzen, indien beschikbaar, zijn weergegeven in rubriek 8.

4. EERSTEHULPMAATREGELEN

4.1 Beschrijving van de eerstehulpmaatregelen

- Inademing** : In geval van inademing aan de frisse lucht brengen.
- Huidcontact** : Was met water en zeep. Zoek medische hulp als zich symptomen voordoen.
- Oogcontact** : In geval van contact met de ogen, onmiddellijk spoelen met veel water. Zoek medische hulp als zich symptomen voordoen.
- Inslikken** : Waarschuw onmiddellijk arts of vergiftigingen centrum. (Koelmiddel. Bevat Ethyleenglycol.) Spoel de mond met water. Als slachtoffer bij bewustzijn is, ruimschoots water te drinken geven. Zet niet aan tot braken tenzij medisch personeel aangeeft dat dit wel moet.
- Bescherming van eerste-hulpverleners** : Niet van toepassing

4.2 Belangrijkste acute en uitgestelde symptomen en effecten

Mogelijke acute gevolgen voor de gezondheid

- Inademing** : Licht irriterend voor het ademhalingsstelsel. Kan bij langdurige blootstelling hoofdpijn, misselijkheid of zwakte veroorzaken.
- Huidcontact** : Ontvettend voor de huid.
- Oogcontact** : Licht irriterend voor de ogen.
- Inslikken** : Schadelijk bij opname door de mond. Kan fataal zijn bij inslikken. Blootstelling kan maagpijnen, braken en diarree veroorzaken. bewustzijnsverlies of coma

Tekenen/symptomen van overmatige blootstelling

- Inademing** : Geen specifieke gegevens.
- Huidcontact** : Geen specifieke gegevens.
- Oogcontact** : Kan irritatie aan de ogen veroorzaken.
- Inslikken** : Geen specifieke gegevens.

4.3 Vermelding van de vereiste onmiddellijke medische verzorging en speciale behandeling

- Specifieke behandelingen** : Geen specifieke behandeling.

Zie rubriek 11 voor meer informatie over gezondheidseffecten en symptomen.

5. BRANDBESTRIJDINGSMAATREGELEN

5.1 Blusmiddelen

- Geschikt** : Aanbevolen: alcoholbestendig schuim, CO₂, poeders
- Niet te gebruiken** : Gebruik geen waterstraal.

5.2 Speciale gevaren die door de stof of het mengsel worden veroorzaakt

- Gevaarlijke verbrandingsproducten** : Afbraakproducten kunnen onder meer zijn:
 Koolwaterstof.
 koolstofdioxide

5.3 Advies voor brandweerlieden

- Speciale voorzorgsmaatregelen voor brandbestrijders** : Brandweerlieden dienen onafhankelijke persluchtademhalingsapparatuur (SBCA) en een volledige beschermende aangepaste uitrusting te dragen.

6. MAATREGELEN BIJ ONOPZETTELIJK VRIJKOMEN VAN DE STOF OF HET PREPARAAT

6.1 Persoonlijke voorzorgsmaatregelen, beschermde uitrusting en noodprocedures

- Voor andere personen dan de hulpdiensten** : Raadpleeg de beschermingsmaatregelen in rubriek 7 en rubriek 8.
- Voor de hulpdiensten** : Indien speciale kleding is vereist voor het hanteren van het gemorst product, lees dan ook de eventuele informatie in Rubriek 8 over geschikte en ongeschikte materialen. Zie ook de informatie onder de hoofding "Voor andere personen dan de hulpdiensten".

- 6.2 Milieuvorzorgsmaatregelen** : Vermijd verspreiding van gemorst materiaal en afvalmateriaal en voorkom dat dit in contact komt met bodem, waterwegen, afvoerleidingen en riool. Informeer de betreffende autoriteiten wanneer het product het milieu heeft vervuild (riolering, waterwegen, bodem of lucht)

6. MAATREGELEN BIJ ONOPZETTELIJK VRIJKOMEN VAN DE STOF OF HET PREPARAAT

6.3 Insluitings- en reinigingsmethoden en -materiaal

Morsen : Neem gemorst preparaat op met niet-brandbare absorberende materialen, bijvoorbeeld zand, aarde, vermiculiet of diatomeeënaarde en doe dit in een afvoercontainer in overeenstemming met de plaatselijke voorschriften (zie rubriek 13). Niet laten weglopen in het riool of waterlopen. Informeer de aangewezen overheden in overeenstemming met de plaatselijke regelgeving indien het product in meren, rivieren of riolen is verspreid.

6.4 Verwijzing naar andere rubrieken : Zie Rubriek 1 voor contactgegevens voor noodgevallen.
Zie Rubriek 8 voor informatie over geschikte persoonlijke beschermingsmiddelen.
Zie Rubriek 13 voor aanvullende informatie over afvalbehandeling.

7. HANTERING EN OPSLAG

7.1 Voorzorgsmaatregelen voor het veilig hanteren van de stof of het mengsel

Beschermende maatregelen : Vermijd contact met de ogen, huid en kleding. Vermijd blootstelling tijdens zwangerschap. Grondig wassen na omgang met het product. Zorg dat gemorst en wegstromend materiaal niet in aanraking komt met aarde en oppervlaktewateren.

Advies inzake algemene arbeidshygiëne : Was na het hanteren van chemische producten uw handen, onderarmen en gezicht grondig voordat u eet, drinkt of naar het toilet gaat en aan het eind van de werkdag. Was verontreinigde kleding alvorens die opnieuw te gebruiken.

7.2 Voorwaarden voor een veilige opslag, met inbegrip van incompatibele producten : Houd container goed gesloten in een koele, goed geventileerde ruimte. Niet opslaan in verpakkingen zonder etiket.

7.3 Specifiek eindgebruik

Aanbevelingen : Koel- en antivriesmiddel.

Oplossingen specifiek voor de industriële sector : Niet beschikbaar.

8. MAATREGELEN TER BEHEERSING VAN BLOOTSTELLING/PERSOONLIJKE BESCHERMING

8.1 Controleparameters

Beroepsmatige blootstellingslimieten

<u>Naam bestanddeel</u>	<u>Beroepsmatige blootstellingslimieten</u>
1,2-Ethaandiol	<p>Arbeidsinspectie (Nederland, 0/0). TGG: 26 mg/m³, 0 maal per dienst, 8 uur. Vorm:</p> <p>MinSZW Wettelijke Grenswaarden (Nederland, 4/2008). Opgenomen via de huid. MAC-TGG, 8 uur: 52 mg/m³ 8 uur. Vorm: damp MAC-TGG, 15 min.: 104 mg/m³ 15 minuut/minuten. Vorm: damp</p> <p>MinSZW Wettelijke Grenswaarden (Nederland, 4/2008). Opmerkingen: MAC-TGG, 8 uur: 10 mg/m³ 8 uur. Vorm: druppels</p>

DEL's (Derived Effect Levels; afgeleide effectdoses)

<u>Product- /ingrediëntennaam</u>	<u>Type</u>	<u>Blootstelling</u>	<u>Waarde</u>	<u>Populatie</u>	<u>Effecten</u>
ethaan-1,2-diol	DNEL	Langetermijn Dermaal	106 mg/kg bw/dag	Werknemers	Systemisch
	DNEL	Langetermijn Inademing	35 mg/m ³	Werknemers	Lokaal
	DNEL	Langetermijn Dermaal	53 mg/kg bw/dag	Mensen via het milieu	Systemisch
	DNEL	Langetermijn Inademing	7 mg/m ³	Mensen via het milieu	Lokaal

PEC's (Predicted Effect Concentrations; voorspelde effectconcentraties)

Geen PEC's beschikbaar.

8.2 Maatregelen ter beheersing van blootstelling

Geschikte technische beheersmaatregelen : Zorg voor voldoende ventilatie. Waar dit redelijkerwijs mogelijk is, dient dit te worden uitgevoerd met behulp van plaatselijke afzuiginstallatie. Indien werknemers worden blootgesteld aan concentraties boven de blootstellingsgrens, dienen deze een geschikt, gecertificeerd ademhalingsstoel te gebruiken.

Individuele beschermingsmaatregelen

Hygiënische maatregelen : Was na het hanteren van chemische producten uw handen, onderarmen en gezicht grondig voordat u eet, drinkt of naar het toilet gaat en aan het eind van de werkdag.

Persoonlijke beschermingsmiddelen

Bescherming van de ademhalingswegen : Bij ontoereikende ventilatie een geschikte adembescherming dragen.

Bescherming van de handen : Gebruik bij langdurige of herhaalde omgang handschoenen : neopreen , nitril , natuurlijk rubber (latex) , of PVC .

8. MAATREGELEN TER BEHEERSING VAN BLOOTSTELLING/PERSONLIJKE BESCHERMING

- Bescherming van de ogen** : Gebruik oogbescherming tegen spatten van vloeistoffen.
Beheersing van milieublootstelling : Niet laten weglopen in het riool of waterlopen.

9. FYSISCHE EN CHEMISCHE EIGENSCHAPPEN

9.1 Informatie over fysische en chemische basiseigenschappen

Voorkomen

- Fysische toestand** : Vloeistof.
Kleur : Geel.
Geur : Gering
Geurdrempel : Niet beschikbaar.
pH : Niet beschikbaar.
Smeltpunt/vriespunt : Niet beschikbaar.
Initieel kookpunt en kookbereik : >175°C (>347°F)
Vlampunt : Gesloten kroes: >115°C (>239°F)
Verdampingssnelheid : Niet beschikbaar.
Ontvlambaarheid (vast, gas) : Niet beschikbaar.
Verbrandingstijd : Niet van toepassing.
Verbrandingssnelheid : Niet van toepassing.
Bovenste/onderste ontvlambaarheids- of explosiegrenzen : Niet beschikbaar.
Dampspanning : Niet beschikbaar.
Dampdichtheid : Niet beschikbaar.
Relatieve dichtheid : 1,04
Dichtheid : 1,04 g/cm³ [20°C (68°F)]
Oplosbaarheid : Gemakkelijk oplosbaar in de volgende materialen: koud water en warm water.
Octanol/water verdelingscoëfficiënt : Niet beschikbaar.
Zelfontbrandingstemperatuur : Niet beschikbaar.
Ontledingstemperatuur : Niet beschikbaar.
Viscositeit : Niet beschikbaar.
Ontploffingseigenschappen : Niet beschikbaar.
Oxyderende eigenschappen : Niet beschikbaar.

9.2 Overige informatie

Geen aanvullende informatie.

10. STABILITEIT EN REACTIVITEIT

- 10.1 Reactiviteit** : Er zijn voor dit product of de bestanddelen ervan geen specifieke testgegevens beschikbaar met betrekking tot de reactiviteit.
10.2 Chemische stabiliteit : Stabiël onder de aanbevolen opslag- en gebruiksomstandigheden (zie rubriek 7).
10.3 Mogelijke gevaarlijke reacties : Onder normale opslagomstandigheden en bij normaal gebruik zullen geen gevaarlijke reacties optreden.
10.4 Te vermijden omstandigheden : Geen specifieke gegevens.
10.5 Chemisch op elkaar inwerkende materialen : Reactief of niet verenigbaar met de volgende materialen:
zuren
oxyderende stoffen
10.6 Gevaarlijke ontledingsproducten : Afbraakproducten kunnen onder meer zijn:
Koolwaterstof.
koolstofdioxide

11. TOXICOLOGISCHE INFORMATIE

11.1 Informatie over toxicologische effecten

Mogelijke acute gevolgen voor de gezondheid

- Inademing** : Licht irriterend voor het ademhalingsstelsel. Kan bij langdurige blootstelling hoofdpijn, misselijkheid of zwakte veroorzaken.
Huidcontact : Ontvettend voor de huid.
Oogcontact : Licht irriterend voor de ogen.
Inslippen : Schadelijk bij opname door de mond. Kan fataal zijn bij inslikken. Blootstelling kan maagpijn, braken en diarree veroorzaken. bewustzijnsverlies of coma

Tekenen/symptomen van overmatige blootstelling

- Inademing** : Geen specifieke gegevens.

11. TOXICOLOGISCHE INFORMATIE

- Huidcontact** : Geen specifieke gegevens.
Oogcontact : Kan irritatie aan de ogen veroorzaken.
Inslikken : Geen specifieke gegevens.

Hieronder wordt relevante informatie voor het mengsel en/of de bestanddelen verstrekt.

Acute toxiciteit

Product-/ingrediëntennaam	Resultaat	Soorten	Dosis	Blootstelling
1,2-Ethaandiol	LDLo Oraal	Humaan	786 mg/kg	-

Schadelijk of fataal bij doorslikken. Inslikken: nierafwijkingen Bevat materiaal dat geboortefwijkingen kan veroorzaken.

Teratogeniciteit

Product-/ingrediëntennaam	Resultaat	Soorten	Dosis	Blootstelling
Natrium-2-ethylhexanoaat	Positief	-	-	-

Mogelijke chronische gevolgen voor de gezondheid

- Algemeen** : Herhaald of langdurig contact met het preparaat kan het verwijderen van het natuurlijke vet van de huid tot gevolg hebben en resulteren in niet allergische huidontsteking en absorptie door de huid.
Effecten op de ontwikkeling : Bevat materiaal dat geboortefwijkingen kan veroorzaken.
Overige informatie : Niet beschikbaar.

12. ECOLOGISCHE INFORMATIE**12.1 Toxiciteit**

- Milieueffecten** : De ecotoxicologische gegevens over de stoffen die zich in dit product bevinden geven aan dat dit product niet als schadelijk voor het milieu is geclassificeerd.

12.2 Persistentie en afbreekbaarheid

Niet beschikbaar.

12.3 Bioaccumulatie

Niet beschikbaar.

12.4 Mobiliteit in de bodem

- Scheidingscoëfficiënt aarde/water (K_{oc})** : Niet beschikbaar.
Mobiliteit : In water oplosbare vloeistof

12.5 Resultaten van PBT- en zPzB-beoordeling

- PBT** : Niet van toepassing.
zPzB : Niet van toepassing.

- 12.6 Andere schadelijke effecten** : Significante effecten of kritische gevaren zijn niet bekend.

13. INSTRUCTIES VOOR VERWIJDERING**13.1 Afvalverwerkingsmethoden****Product**

- Verwijderingsmethoden** : Afval moet worden opgeruimd in overeenstemming met federale, staats- en lokale regelgeving voor milieubeheer.
Gevaarlijke Afvalstoffen : Dit product is als gevaarlijk opgenomen in de EU-richtlijn betreffende gevaarlijke afvalstoffen. Afvoeren in overeenstemming met alle nationale, provinciale en plaatselijke geldende bepalingen.

Europese Afvalcatalogus (EAK)

Afvalcode	Afvalnotatie
16 01 14*	antivriesvloeistoffen die gevaarlijke stoffen bevatten

Verpakking

- Verwijderingsmethoden** : De lege verpakking moet worden gerecycleerd. Verbranding of storten moet alleen worden overwogen wanneer recycleren niet mogelijk is.
Speciale voorzorgsmaatregelen : Deze stof en de verpakking op veilige wijze afvoeren. Wees voorzichtig met het hanteren van lege verpakkingen/containers die nog niet schoongemaakt of omgespoeld zijn. Lege vaten of binnenzak kunnen enig restproduct bevatten. Vermijd verspreiding van gemorst materiaal en afvalmateriaal en voorkom dat dit in contact komt met bodem, waterwegen, afvoerleidingen en riool.

14. INFORMATIE MET BETREKKING TOT HET VERVOER

	ADR/RID	IMDG	IATA
14.1 VN-nummer	Niet gereguleerd.	Not regulated.	Not regulated.
14.2 Juiste ladingnaam overeenkomstig de modelreglementen van de VN	-	-	-
14.3 Transportgevaarklasse(n)	-	-	-
14.4 Verpakkingsgroep	-	-	-
14.5 Milieugevaren	Neen.	No.	No.
14.6 Bijzondere voorzorgen voor de gebruiker	Niet beschikbaar.	Niet beschikbaar.	Niet beschikbaar.

14.7 Vervoer in bulk : Niet beschikbaar.
overeenkomstig bijlage II bij
MARPOL 73/78 en de IBC-
code

15. WETTELIJK VERPLICHTE INFORMATIE

15.1 Specifieke veiligheids-, gezondheids- en milieureglementen en -wetgeving voor de stof of het mengsel

EU Verordening (EG) nr. 1907/2006 (REACH)

Bijlage XIV - Lijst van stoffen die aan toelating zijn onderworpen

Zeer zorgwekkende stoffen

Geen van de bestanddelen zijn gereguleerd.

Overige EU-regelgeving

Productgebruik : Voor de classificatie en etikettering zijn de EU-richtlijnen 67/548/EEG en 1999/45/EG (inclusief amendementen) gevolgd, waarbij rekening is gehouden met het beoogd gebruik van het product.
- Gebruikerstoepassingen, Industriële toepassingen.

16. OVERIGE INFORMATIE

Volledige tekst van afgekorte R-zinnen : R63- Mogelijk gevaar voor beschadiging van het ongeboren kind.
R22- Schadelijk bij opname door de mond.

Volledige tekst van indelingen [Richtlijn gevaarlijke stoffen/Richtlijn gevaarlijke preparaten] : Repr. Cat.3 - Vergiftig voor de voortplanting klasse 3
Xn - Schadelijk

Volledige tekst van afgekorte H-zinnen : H302 Schadelijk bij inslikken.
H361d Kan mogelijks het ongeboren kind schaden.
H373o Kan schade aan organen veroorzaken bij langdurige of herhaalde blootstelling indien ingeslikt.

Volledige tekst van indelingen [CLP/GHS] : Acute Tox. 4, H302 ACUTE TOXICITEIT: ORAAL - Categorie 4
Repr. 2, H361d VOORTPLANTINGSTOXICITEIT [Ongeboren kind] - Categorie 2
STOT RE 2, H373o SPECIFIEKE DOELORGAANTOXICITEIT BIJ HERHAALDE
BLOOTSTELLING: ORAAL [nieren] - Categorie 2

Historie

Datum van uitgave / Revisie datum : 2012-01-26.

Versie : 1.01

Conform 1907/2006/EC, artikel 31 - Nederland

Geeft informatie aan die gewijzigd is sinds de voorgaande uitgave.